

2

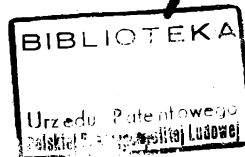
12 października 1926 r.

URZĄD PATENTOWY

2

E 056, 15/08

RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

OPIS PATENTOWY

Nr 3871.

Kl. 68 a 87.

Jan Rogorzyński
(Poznań, Polska).

Zamek zabezpieczony i klucz do niego.

Zgłoszono 3 lutego 1921 r.
Udzielono 30 grudnia 1925 r.

Nowy zamek odróżnia się od dotychczas używanych przede wszystkim tem, że otwiera go się zapomocą specjalnego klucza z wydrażonym trzonem o nagwintowanym końcu wewnętrznym, przyczem zamknięcie zamka zabezpiecza specjalny mechanizm wahaczowy.

Wynalazek niniejszy przedstawiony jest na załączonym rysunku, a mianowicie:

Fig. 1 przedstawia widok boczny zamka, przyczem skrzynka jego jest oznaczona linjami kropkowanemi,

fig. 2—widok z góry, gdy skrzynka jest odjęta,

fig. 3—widok z góry bez mechanizmu wahaczowego,

fig. 4—mechanizm wahaczowy częściowo w przekroju, i wreszcie,

fig. 5 przedstawia klucz do powyższego zamka.

Zamek niniejszy jest pod względem ogólnej budowy podobny do zwykłych zamków i składa się z następujących części: rygla *a*, przesuwającego się w dwu prowadnicach *b* i *b'*, które są połączone z płytą *c* skrzynki zamka *e*. Część dolnej prowadnicy *b'* jest wycięta (fig. 3), a to w tym celu, aby w tem wycięciu mogła się przesuwac dźwignia *d*, górna część której zachodzi w wycięcie w ryglu *a*. Poza tem w górnym brzegu rygla *a* są zrobione dwa półokrągłe wykroje *1* i *2*; w zależności od przesunięcia rygla i jego położenia, czy to zamykającego, czy to otwierającego zamek, stykają się one naprzemian i tworzą jedną całość z półkolistem wycięciem w górnej prowadnicy *b*,

stanowiąc w ten sposób z tym ostatnim jeden kolisty otwór. Prócz tego przewodnice te posiadają otwory do śrub do przykręcenia mechanizmu wahaczowego oddzielnie przedstawionego na rysunku (fig. 4). Mechanizm ten, który stanowi główną część zamka, składa się z następujących części:

Po obu stronach płytki g znajdują się słupki k i k' z cylindrycznym wyżłobieniem w środku; w lewym słupku (fig. 4), który po zmontowaniu zamka znajduje się u góry, przesuwają się trzpień l , wystający z dolnej jego części. W górnej części tego słupka znajduje się sprężyna n , pomiędzy zaś sprężyną i trzpień zachodzi jeden koniec dźwigni m , wahającej się naokoło osi o , osadzonej w występach p .

Do drugiego słupka wchodzi trzpień r z głowatką z , przesuwającą się w górnej części wyżłobienia; w dolnej części słupka znajduje się śrubka t . Między śrubką t i trzpień r wchodzi drugi koniec dźwigni m . Mechanizm ten przyśrubowuje się na płytce g do wyżej opisanych przewodnic b i b' , jak to przedstawiono na rysunku (fig. 2), przy czym trzpień l wchodzi do otworu 2 (ponieważ przy końcowym położeniu rygla półkolisty jego otwory stanowią naprzemiennie jeden okrągły otwór (fig. 3) z półkolistym otworem przewodnicy), druga zaś strona mechanizmu wahaczowego, t. j. śrubka t przypada wówczas dokładnie nad otworem u rygla d (fig. 1 i 3).

Górna część dźwigni d wchodzi do wykroju wycięcia w ryglu a , boczne zaś jej występy, w środku których znajduje się otwór kwadratowy u , wchodzi z jednej strony do wyżłobienia v (fig. 1 i 4) w podstawie wahacza, a z drugiej przeciwnej strony do małego wyżłobienia v' , przechodzącego nawyłuł przez płytkę c . Nawprost tego ostatniego otworu jest umieszczona tuleja i (fig. 1) do zakładania klucza (fig. 5), przedstawionego na rysunku w wielkości prawie naturalnej.

Na fig. 1 te części, które mają odpowiadać częściom klucza, oznaczone są jednakowymi literami (α i β); z nich tylko część u ma kwadratowy przekrój.

Klucz składa się z dwóch części, a mianowicie z pochwy x , zaopatrzonej na dolnym końcu w gwint, na drugim zaś końcu w głowatkę y oraz z płaszczu z uszkiem w , nasadzonego na pochwę x .

Działanie zamka, który montuje się w taki sposób, żeby rurka i przypadła na zewnętrznej stronie zamka, jest następujące:

Aby otworzyć taki zamek, wkłada się klucz do rurki i (fig. 1) tak daleko, dopóki nagwintowany otwór klucza nie wejdzie cokolwiek na śrubkę t , wtedy pokręca się głowatkę klucza y w prawo; w ten sposób nakręca się rurkę x na śrubkę t mechanizmu wahaczowego i ściąga się ją nieco ku desce drzwi. Na skutek tego przesuwają się w tym samym kierunku trzpień r z końcem dźwigni n (ponieważ trzpień r tworzy ze śrubką t jedną całość, a koniec dźwigni jest tylko założony). Podczas gdy koniec dźwigni n przy nakręcaniu pochwy klucza się opuszcza, jej drugi koniec musi się podnosić, pchając sprężynę m do góry i jednocześnie podnosząc trzpień l , gdyż te części stanowią również jedną całość; skutkiem tego trzpień l wychodzi z otworu 2 (fig. 3). Wówczas kwadratowy koniec klucza, wchodzący do takiego otworu w dźwigni d , nie napotyka już więcej przeszkód, wobec czego dźwignia d z łatwością przez dalszy obrót klucza daje się obrócić pomiędzy wycięciami w dolnej przewodnicy. Ten zaś jej ruch powoduje wysunięcie lub cofnięcie rygla a .

Ze strony wewnętrznej zamek się otwiera lub zamyka zapomocą naciśnięcia głowatki z , przy czym również jeden koniec dźwigni, jak to opisano powyżej, zostaje opuszczony, a drugi podniesiony. Pociągnię on za sobą trzpień l i wtedy zapomocą rygla d można zamek zamknąć, lub też otworzyć, obracając rygiel w prawo lub w lewo.

Zastrzeżenia patentowe.

1. Zamek zabezpieczony, znamieny tem, że trzpień (*l*), wchodzący do okrągłego otworu (*1*) w ryglu (*a*) zamka i znajdujący się pod ciśnieniem sprężyny (*n*) w słupku (*k*), jest zapomocą dźwigni wahaczowej (*m*), poruszanej kluczem zamka, wysuwany względnie cofany i w ten sposób zabezpiecza zamknięcie zamka.

2. Zamek zabezpieczony według zastrz. 1, znamieny tem, że od wewnątrz trzpień (*l*), zabezpieczający zamknięcie, może być wsunięty do słupka (*k*) na skutek naciśnię-

cia głowatki (*z*), co po odpowiednim przesunięciu rączki dźwigni (*d*) daje możliwość otworzyć zamek od wewnątrz.

3. Klucz do zamka zabezpieczonego według zastrz. 1, znamieny tem, że wydrążony trzon (*x*) klucza jest wewnątrz przy dolnym końcu nagwintowany na długość β , odpowiadającą trzpieniowi, zabezpieczającemu zamknięcie zamka i zapomocą głowatki (*y*) obraca się wewnątrz pochwy (*x'*).

Jan Rogorzyński.
Zastępca: M. Kryzan,
rzecznik patentowy.

Fig. 1

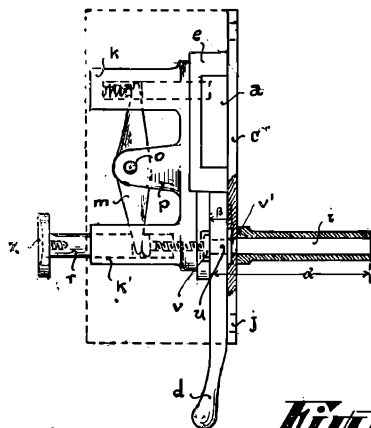

Fig. 2

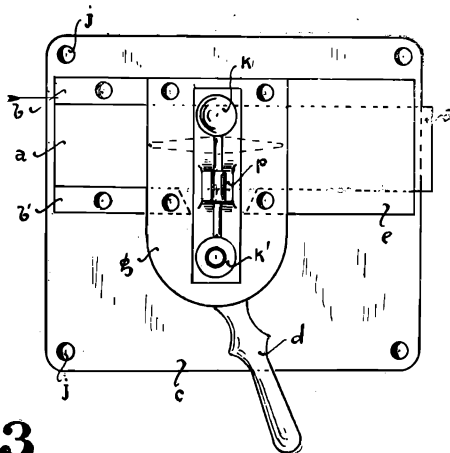

Fig. 3

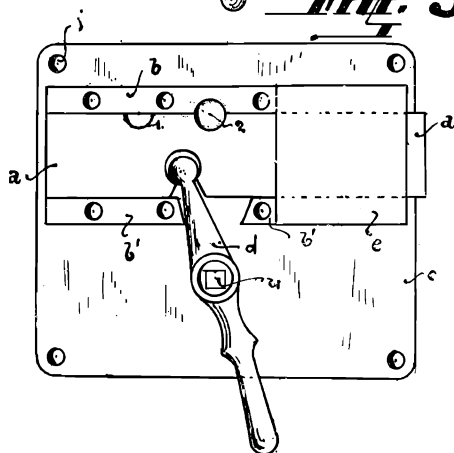

Fig. 4

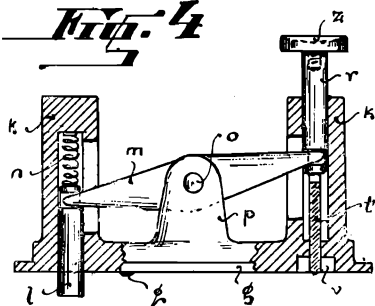

Fig. 5

